

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204287
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5613204287.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táni Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a JUDr. Františka Potockého, vo veci starostlivosti o maloletého: J. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: W. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. R. č. XXX, a otca: R. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. č. XXX, o znížení výživného, o odvolaní matky dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 15. mája 2013 č. k. 9P/37/2013-23, takto

rozhodol:

rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 05. 2013 č.k. 9P/37/2013-23

m e n í tak, že otec dieťaťa je p o v i n n ý prispievať na maloletého J. C., nar. XX. XX. XXXX, výživné, ktoré znižuje zo sumy 80 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od 16. 04. 2013, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa.

Tým dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 11. 2009 č.k. 30P/103/2009-67 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 02. 2010 č.k. 9CoP/8/2010-90 vo výroku o výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 15. 05. 2013 č. k. 9P/37/2013-23 otca zaviazal prispievať na výživu maloletého J. C., nar. XX. XX. XXXX, po 40 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa, počnúc od 16. 04. 2013 tým sa zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3P/103/2009-67 zo dňa 30. 11. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/8/2010 zo dňa 26. 02. 2010 v časti výživnom na maloletého. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd po vykonanom dokazovaní konštatoval, že vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodnutia súdu a správanie sa otca, ktorý sa opakovane snažil zamestnať sa, jeho posledný pracovný pomer skončil tiež uplynutím doby na ktorú bol uzavretý (31. 03. 2013) tým, že je nezamestnaný od 02. 04. 2013, došlo k zmene pomerov na strane otca dieťaťa. Zohľadnil predovšetkým to, že otec po rozchode s matkou dieťaťa sa vrátil do miesta bydliska, kde má zabezpečené bývanie v rodičovskom rodinnom dome, zdieľajúc spoločnú domácnosť so svojimi rodičmi a súrodencami, čo postupne znižuje jeho životné náklady. Zamestnávateľ s ktorým skončil pracovný pomer na dobu určitú dohodu v čase posledného rozhodovania súdu (sp. zn. 9P/103/2009) bol v mieste bydliska, kde sa v tom čase zdržiaval otec maloletého, matka dieťaťa i maloleté dieťa. Po ukončení spoluzitia s matkou dieťaťa nebolo možné

spravodlivo od otca žiadať, aby zotrval v mieste bydliska dieťaťa, keďže tam nemal žiadne zázemie, lebo pochádzal z D., okres H.. Súdu je tiež známe z jeho činnosti a z údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky, že v roku 2012 bola miera evidovanej nezamestnanosti SR 14,44 %, ale v okrese H. až 18,75 %. Aj keď potreby dieťaťa vzrástli rovnako ako životné náklady, životná úroveň je závislá od životnej úrovni rodičov.

Súd preto návrhu otca vyhovel a znížil výživné na sumu navrhnutú otcom 40 eur mesačne, počnúc od dňa začatia súdneho konania, t. j. 16. 04. 2013.

O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a to podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka dieťaťa, ktorá nesúhlasila so znížením výživného zo sumy 80 eur na sumu 40 eur.

V odvolaní uviedla, že otec dieťaťa si neplnil vyživovaciu povinnosť na maloletého už od určenia výživného Okresným súdom v Liptovskom Mikuláši zo dňa 30. 11. 2009 č. k. 3P/103/2009-67 v spojení s rozsudkom Krajského súdu zo dňa 26. 02. 2010 sp. zn. 9CoP/8/2010 v sume 80 eur mesačne. Aj v tej dobe bol nezamestnaný a výška výživného mu bola vypočítaná z posledného príjmu. Doposiaľ jej bolo poslané výživné vo výške 88 eur za obdobie rokov 2009 až 2013. Za dlžné výživné bol odsúdený, ale nakoľko na súdnom pojednávaní dlžnú sumu zaplatil, bol oslobodený a od augusta 2012 si opäť neplní vyživovaciu povinnosť na maloletého. Hoci bol v tej dobe zamestnaný neposielal výživné a ani materiálne neprispieval. Otec sa v rozsudku odvoláva na zadržaný vodičský preukaz, ktorý mu bol odobratý pre výživné, preto údajne nedošlo k predĺženiu pracovnej zmluvy. Keby si otec dieťaťa plnil vyživovaciu povinnosť nebol by mu odobratý vodičský preukaz a mohol mať príjem. Ďalej matka dieťaťa uviedla, že je zamestnaná, zarába minimálnu mzdu a musí zabezpečiť všetky potreby pre maloletého, a to okrem tých, ktoré už boli v rozhodnutí spomenuté aj výdavky na cestovnom. Chcela preto, aby súd prihliadol hlavne na skutočnosť, že otec aj keď pracoval, mal príjem, tak si neplnil vyživovaciu povinnosť. Jej ako matke suma 40 eur bude chýbať a pre otca sa akurát zníži dlh na výživnom.

Žiadala preto ponechať určené výživné a poukázala aj na to, že ani opatrovník dieťaťa nesúhlasil s jeho znížením, lebo by to nebolo v záujme dieťaťa, ale súd aj napriek tomu takto rozhodol.

Opatrovník dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zníženie výživného nie je v prospech dieťaťa. Ponechal preto rozhodnutie vo veci na úvahu odvolacieho súdu.

Otec dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu považoval za nepravdivé tvrdenie matky dieťaťa o poslaní výživného za obdobie od roku 2009 až do roku 2013 v sume 88 eur. Dňa 31. 07. 2012 obdržala táto totiž sumu 1.944 eur ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/142/2011, kde sa ďalej uvádza, že i za obdobie od 29. 10. 2010 do 17. 04. 2012 zaplatil 56 eur čiže spolu 2.000 eur. Okrem toho matka dieťaťa poberala aj náhradné výživné.

Ďalej uviedol, že za prečin zanedbania povinnej výživy bol odsúdený trestom odňatia slobody na 5 mesiacov, pričom tento výkon trestu mu súd podmienene odložil na skúšobnú dobu 16 mesiacov (sp. zn. 1T/25/2010) v ktorých sa osvedčil a teda jeho podmienka skončila. Výživné od neho vymáha exekútor, ktorý ale doposiaľ vydal akurát príkaz na zadržanie vodičského preukazu, k čomu došlo dňa 22. 12. 2010 (evidenčné číslo potvrdenia o zadržaní AA 266557). Doposiaľ mu nebol vrátený, nakoľko exekútor sa vyhovára na súhlas s vrátením od matky dieťaťa, ktorá s tým nesúhlasí a koná tak napriek tomu, že má vedomosti, že všetky jeho doterajšie zamestnania súviseli a boli spojené práve s vodičským oprávnením.

Čo sa týka tvrdenia matky o nemateriálnom prispievaní na maloletého, otec dieťaťa uviedol, že maloletému kúpil veľkú motorku na batériový pohon, bicykel, počítač, rôzne oblečenie a veci, ktoré slúžia k jeho potrebám.

V závere odvolania poukázal aj na to, že od určenia výšky výživného v roku 2009 (sp. zn. 3P/103/2009) mu nebolo výživné nijako upravované, aj napriek tomu, že v uvedenom období bol viackrát nezamestnaný a bolo pre neho veľkým problémom danú čiastku poslať, z čoho vyplynulo jeho trestné

stíhanie pre prečin zanedbania povinnej výživy, zadržanie vodičského oprávnenia, ktoré bolo a bolo by, keby ho mal, nielen pre neho zdrojom živobytia.

Vzhľadom na to, že je momentálne nezamestnaný, vedený na Úrade práce, nemá žiadny príjem, žiadal, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o výške výživného 40 eur s ktorou súhlasil a ktorú sám navrhol.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie napadnuté odvolaním v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a rozsudok okresného súdu zmenil (§ 220 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd oboznámiac sa z obsahom spisu okresného súdu mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 11. 2009 č.k. 3P/103/2009-67 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 02. 2010 č.k. 9CoP 8/2010-90, ktorý vo výroku o výživnom nadobudol právoplatnosť dňa 27. 05. 2010, bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 80 eur mesačne. V tom čase rodičia maloletého nežili v spoločnej domácnosti (otec dieťaťa u rodičov v D. a matka dieťaťa u svojej matky v K. R.). Otec dieťaťa bol nezamestnaný a z evidencie úradu práce bol vyradený pre nespoluprácu. Posledný pracovný pomer (predchádzajúci rozhodnutiu súdu(sp. zn. 9P/103/2009) uzavretý na dobu určitú skončil dohodou a trval od 14. 04. 2008 do 31. 03. 2009, v ktorom dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok v sume 632,47 eur. Matka dieťaťa bola na rodičovskej dovolenke. Poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťa vo výške 158,67 eur. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť iba k maloletému.

V súčasnosti je otec dieťaťa nezamestnaný, nakoľko jeho pracovný pomer uzavretý na dobu určitú sa skončil uplynutím doby t.j. 31. 03. 2013. Od 02. 04. 2013 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. O jeho žiadosti o dávku v hmotnej núdzi nebolo ku dňu rozhodovania súdu rozhodnuté. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým doposiaľ zo svojho príjmu prispieval na bývanie a stravu po 70 eur mesačne. Živia ho rodičia. Matka dieťaťa je zamestnaná a jej priemerný čistý mesačný zárobok je 280,86 eur. Na maloletého poberá rodinné prídavky cca 20 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, s ktorou hospodári spoločne. Na bývanie a stravu jej prispieva po 100 eur mesačne. Náklady na bývanie sú za elektrinu 150 eur mesačne, za vodu 10 eur mesačne. Jej výdavkami sú splátky záväzkov (60 eur mesačne), životné poistenie maloletého (23 eur mesačne) a telefón (13 eur mesačne). Maloletý v súčasnej dobe navštevuje predškolské zariadenie, s čím sú spojené pravidelné výdavky (34 eur mesačne) a nepravidelné výdavky (okolo 30 eur ročne na aktivity maloletého v predškolskom zariadení, napríklad výlety a pod.).

Matka dieťaťa v odvolaní vytýkala súdu nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu s poukazom na doterajšie neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca dieťaťa, ktoré malo viesť k nesprávnemu právnomu záveru o znížení vyživovacej povinnosti otca k maloletému zo sumy 80 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od 16. 04. 2013.

Podľa ust. § 78 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Výživné sa určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolností dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože

inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacej povinnosti povinného, ale aj invalidita povinného a pod.

Preskúmaním veci odvolací súd konštatoval, že okresný súd vyvodil správny právny záver tom, že došlo k zmene pomerov na strane otca dieťaťa. V čase posledného rozhodovania o výživnom bol tento totiž zamestnaný a poberal mzdu. Pracovný pomer, ktorý predchádzal súčasnej nezamestnanosti bol však uzavretý na dobu určitú a k jeho skončeniu došlo dňa 31. 03. 2013. Túto skutočnosť správne vyhodnotil okresný súd ako stav, ktorý otec dieťaťa nezavinil a preto nastala zmena pomerov, ktorá mu znemožňuje platiť výživné v pôvodnej výške. Odvolací súd sa však nestotožnil s výškou zníženého výživného len na základe návrhu otca dieťaťa (40 eur mesačne) a odvolanie matky dieťaťa považoval za čiastočne dôvodné. V tejto súvislosti preto uvádza, že aj keď sa v čase rozhodovania okresného súdu otec dieťaťa len zaevidoval na úrade práce, je predpoklad, že bude poberať dávky v hmotnej núdzi. Okrem toho mu nič nebráni (ide o mladého zdravého muža vo veku 32 rokov), aby sa podieľal ako nezamestnaný aj na verejnoprospešných prácach, ktorý príspevok by mohol tiež predstavovať jeho príjem. Na druhej strane bolo potrebné prihliadnuť aj na potreby dieťaťa, ktoré kým v čase posledného rozhodovania bolo v útlom veku (2 roky), v súčasnej dobe vo veku 5 rokov navštevuje už predškolské zariadenie. Len za pobyt v tomto zariadení uhrádza matka dieťaťa sumu 34 eur mesačne. Na rozdiel od okresného súdu preto za primeranú zákonným kritériám uvedeným v ustanoveniach § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine t.j. odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti povinného považoval sumu 60 eur mesačne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a zaviazal otca dieťaťa prispievať zníženým výživným v sume 60 eur mesačne od podania návrhu, t.j. 16. 04. 2013 (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

Podľa ust. § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloleté deti je konaním, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.